

Wykład pierwszy

Odkrywanie wady głównej

Ps 139,1-6

- * Starożytni Grecy: Poznaj samego siebie - warunek poznania świata,
- * Znajomość siebie polega na dostrzeganiu swoich realnych uzdolnień i możliwości rozwoju (cel życia: Ef 1,5 - stworzył nas dla Siebie; w.12 - istniejemy dla uwielbienia Jego chwały).
- * Warunkiem pełnego rozwoju osobowości człowieka jest uświadomienie sobie ograniczeń i skłonności hamujących wzrastanie miłości do Boga i ludzi.

Każdy z nas ma jakąś skłonność egoistyczną i to jest wada główna. Zagroza ona ofiarnej, bezinteresownej miłości Boga i bliźniego. Odkrycie tej wady jest trudne i dlatego musimy poddać siebie trzem sprawdzianom:

- * Czego najbardziej w życiu potrzebujemy?
- * Jakich ludzi lubimy?
- * Na co najchętniej wydajemy pieniądze?

I. Czego najbardziej potrzebuję?

Aby odkryć prawdziwe oblicze własnego egoizmu trzeba zastanowić się nad tym, czego mi w życiu najbardziej potrzeba, bez czego nie umiem się obejść. Każda wada rodzi swoiste, egoistyczne zapotrzebowanie, nienasycony głód pewnych rzeczy.

PYCHA wywołuje:

- * nieprzeparte pragnienie górowania nad innymi
- * głód wzbudzenia szacunku, podziwu, poważania
- * pragnienie zaszczytów, kariery, wybijania się.

Jesteśmy szczęśliwi, gdy ludzie uznają naszą wyjątkowość, wielkość, nieprzeciętne uzdolnienia, gdy okazują nam względy, ustępują miejsca; jesteśmy wniebowzięci, gdy możemy sobie i otoczeniu udowodnić swoją wyjątkowość, niepospolitość.

Jesteśmy niezbyt szczęśliwi, gdy traktuje się nas jak zwykłego śmiertelnika, nie okazuje zainteresowania, nie obdarza przywilejami, nie zwraca uwagi. Załamany, gdy coś się nie uda, gdy popełni gafę - jest ambitny, więc boleśnie odczuwa swoją małość. Jest głęboko dotknięty, gdy słyszy słowa prawdziwej krytyki ujawniającej jego niedostatki.

CHCIWOŚĆ wywołuje:

- * przeogromną potrzebę zgarniania dla siebie
- * nie lubi dawać, dzielić się, częstować, gościć innych

NIECZYSTOŚĆ wywołuje:

- * nieprzeparte pragnienia zadowolenie siebie przez doznania erotyczne bez liczenia się z dobrem bliźnich i bez uwzględniania zamierzeń Stwórcy.

Widać to po lekturze, po odwiedzanych stronach internetowych, upodobaniach co do wypożyczanych czy ściąganych filmach, rodzajach ulubionych rozrywek.

W słowach i spojrzeniu widać podejście "konsumpcyjne".

ZAZDROŚĆ wywołuje:

- * silną potrzebę posiadania tego, co zauważa się u innych: majątku, zdrowia, urody, inteligencji,

powodzenia itp.

- * Rodzi pragnienie, aby inni też nic nie mieli.
- * Szatańska radość, gdy innym też się nie udaje.
- * Przygnębienie na widok nowego domu, auta, ubioru lub sukcesu kogoś z naszego otoczenia.

NIEUMIARKOWANIE wywołuje:

- * poszukiwanie przyjemności np. smakowych wg zasady: żyć, aby jeść; obsługiwanie podniebienia i żołądka.
- * konsumpcyjny styl życia

GNIEWLIWOŚĆ wywołuje:

- * wielką potrzebę wyładowania się bez liczenia się z drugim człowiekiem
- * karania otoczenia krzykiem, przezwiskami, przykrymi słowami za swoje niepowodzenia, krzywdy
- * uszczypliwość, poniżające docinki - sadystyczne zadawanie bliźnim cierpienia na zimno
- * gderliwość, donosicielstwo, zatrucie życia innym.

LENISTWO wywołuje:

- * zapotrzebowanie na bezruch, beczynność, tzw. święty spokój
- * błogą szczęśliwość, gdy nieustannie okupuje się wygodny fotel i pod ręką ma się TV
- * utratę humoru, gdy musi się coś zrobić, komuś pomóc - odruch przekładania na potem.

II. Jakich ludzi lubimy, a jakich nie znosimy?

Klasyfikowanie ludzi tylko z pozoru dokonujemy ze względu na ich złe lub dobre zachowanie; dzielimy na sympatycznych lub nie. Tak naprawdę to wybieramy ludzi wg naszej wady głównej.

PYCHA sprawia, że:

- * za sympatycznych uważamy ludzi, którzy nas adorują, schlebiają, podziwiają itp.
- * i odwrotnie - nie przepadamy za ludźmi, którzy traktują na normalnie
- * ktoś o władczym usposobieniu lubi ludzi "narzędzia", którzy wykonują bez szemrania jego polecenia, a nie lubi ludzi oryginalnych, o silnej osobowości, krytycznych, pomysłowych, inteligentnych (p. faryzeusze zwalczali Jezusa)
- * nasze wygórowane ambicje, przecenianie siebie, przewrażliwienie wywołuje niechęć do pewnych ludzi.

CHCIWOŚĆ sprawia, że:

- * mamy sympatię dla osób hojnych, obdarowujących
- * zaś mamy niechęć do tych, którym trzeba pomagać, wspierać, gościć itp
- * człowiek chciwy na przychylność otoczenia lubi ludzi okazujących mu przywiązanie i uczucia, natomiast nie lubi ludzi, którzy traktują go normalnie.

NIECZYSTOŚĆ sprawia, że:

- * lubi się osoby, które mają podobne podejście do erotyki,
- * gardzi się tzw. świętoszkami, porządnicami

ZAZDROŚĆ sprawia, że:

- * mamy niechęć do ludzi posiadających więcej niż my z dóbr materialnych lub przymiotów osobistych czy cieszących się powszechną sympatią

NIEUMIARKOWANIE sprawia, że:

* lubimy ludzi o podobnych upodobaniach, natomiast czujemy się niewygodnie w towarzystwie ludzi, którzy są zdyscyplinowani pod względem zaspokajania swoich apetytów

GNIEWLIWOŚĆ sprawia, że:

* wpadamy w krótsze lub dłuższe stany rozdrażnienia, a nawet wrogości wobec ludzi, których takie drobiazgi, jak np. mlaskanie, bębnienie palcami po stole lub łyżeczką w szklance wyprowadzają nas z równowagi.

Rodzi się to z przeceniania siebie, wygórowanego mniemania o sobie i swoich manierach.

Gniewliwość czasem przyjmuje postać zniecierpliwienia, gdy ktoś działa lub mówi wolno, jest pedantyczny.

Reagujemy gniewliwie, gdy wady bliźnich godzą w nasze tzw. najczulsze miejsca:

- * zarozumiałego razi czyjaś pewność siebie
- * czulego na opinię o sobie gniewają plotki na jego temat
- * człowieka władczego drażnią ludzie, którzy jemu wydają polecenia.

Dobrze jest zastanawiać się, dlaczego ktoś mnie gniewa? Co on we mnie dotyka?

- * Ktoś, kto chce mieć zawsze rację drażni tego, kto sam ciągle udowadnia, że wie najlepiej.
- * Ktoś udziela nam rady i nas to drażni, bo mamy tendencję rządzenia, narzucania własnej woli.
- * Gdy rozdrażnia nas brak zainteresowania nami - uważamy się za pepek świata.
- * Gdy rozdrażnia nas konieczność wykonywania tzw. nudnych prac - jesteśmy leniwi i nastawieni tylko na przyjemności.

LENISTWO sprawia, że:

- * lubimy ludzi, którzy nie wymagają od nas wysiłku
- * nie lubimy tych, którzy nam coś przypominają, ponaglają
- * nie lubimy ludzi sumiennych.

Nasze wady to krzywe lustro obrazu bliźnich.

Belka w naszym oku deformuje obraz źdźbła w oku bliźniego i to źdźbło staje się kłoda na naszej drodze. Rada: wyjąć belkę a źdźbło stanie się źdźbłem.

III. Na co najchętniej wydajemy pieniądze?

PYCHA może skłaniać do wielkich wydatków, np. gdy chcemy zaimponować swoim stanem posiadania

CHCIWOŚĆ trzyma pieniądze "zakopane" w ogrodzie, zamiast nimi "obrać" na rzecz Królestwa Bożego, "puszczać chleb po wodzie", by go znaleźć po niewielu dniach - wg słów Salomona.

NIECZYSTOŚĆ rodzi wydatki na zaspokojenie rozbudzanych potrzeb erotycznych.

ZAZDROŚĆ wydaje, aby dorównać innym.

NIEUMIARKOWANIE nie liczy się z wydatkami, aby tylko dobrze zjeść.

GNIEWLIWOŚĆ - czasem duże wydatki na adwokatów, aby w sądzie dowieść swoich racji.

LENISTWO - dbałość, aby się nie przemęczać obowiązkami czasami też wymaga nakładów, np. trzeba opłacić kogoś, kto za nas wykona to, co należy do naszych obowiązków.